
NOTITS

| | | | |
|-------|---|--------|-------------------|
| Til: | Udviklingsministeren | J.nr.: | 400.E.16.ACP.1-5. |
| CC: | | Bilag: | |
| Fra: | Kontoret for udviklingspolitik | Dato: | 23. januar 2007 |
| Emne: | Besvarelse af URU samrådsspørgsmål C-H den 23. januar 2007 | | |

Under samrådet ønskes en drøftelse af følgende spørgsmål. Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Steen Gade (SF).

C: Kan ministeren bekræfte, at EU i forhandlingerne om de Økonomiske Partnerskabsaftaler (EPA'er) har nægtet at koble bistand sammen med handel, som anført i artiklen i Financial Times "Brussels rejects moves to link trade with aid", jf. URU alm. del - bilag 67, og hvad vil ministeren gøre ved dette problem, som er i strid med den handelspolitiske linje, som et stort flertal i Folketinget har fastlagt?

- Det er teknisk set korrekt, at Kommissionen i forhandlingerne om de Økonomiske Partnerskabsaftaler har villet undgå at koble en EPA-aftale direkte sammen med øget bistand. MEN – det er vigtigt at være klar over sammenhængen mellem EPA'erne, den bredere Cotonou-aftale og anden handelsrelateret bistand fra EU.
- For det første skal forhandlingerne om de Økonomiske Partnerskabsaftaler ses i sammenhæng med den bredere Cotonou-aftale, hvori bistand står helt centralt. I forslaget til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftalen om ændring af Cotonou-aftalen indgår således et bistannds- og lånetilsagn til AVS-landene i perioden 2008-13 på i alt næsten 24 mia. euro. Det er omkring 178 mia. kr.

- I tillæg til de udviklingsmæssige aspekter i de handelspolitiske elementer af aftalerne arbejder Kommissionen på tre udviklingspolitiske spor:
- Indarbejdelsen af en generel tekst om EU's tilsagn om bistand til handel og udvikling baseret på rådskonklusionerne fra oktober 2006 og tilkendegivelser om, at Cotonou-aftalen også har til formål at støtte EPA-processen.
- Programmeringen af de nationale og regionale programmer under den 10. EUF – og dermed en kortlægning af konkrete støtteområder.
- Inddragelsen af medlemsstaternes bistand i de forskellige regioner til brug for en samlet kortlægning af bistanden. Ifølge Kommissionen er dette kortlægningsarbejde allerede fremskredent.
- For det andet blev det bekræftet på EU-ministerrådsmødet i oktober måned sidste år, at Fællesskabet og EU-medlemslandene inden 2010 skal fordoble deres handelsrelaterede bistand, således at den når op på 2 mia. euro årligt. Rådet traf samtidig beslutning om at yde en væsentlig del af denne bistand til AVS-landene i forbindelse med forhandlingerne om partnerskabsaftalerne.

- Man kan derfor i stor udstrækning sige, at bistanden komplementerer handelsaftalerne ved at hjælpe AVS-landene til at drage fordel af markedsadgangen til EU gennem kapacitetsopbygning og lignende tiltag.

D: Har EU i forhandlingerne om de Økonomiske Partnerskabsaftaler tilbudt alle AVS-lande (også dem, der ikke er omfattet af "Alt undtagen våben"-initiativet) fri eller friere adgang til EU's marked for landbrugsprodukter, og vil ministeren i benægtende fald presse på for, at EU fremsætter et sådant tilbud?

- Kommissionen har endnu ikke konkret tilkendegivet hvilken markedsadgang, den vil foreslå, at der skal tilbydes de ikke-mindst udviklede AVS-lande i forhandlingerne.
- Ifølge Kommissionen skal EPA aftalerne sigte mod i størst muligt omfang at give fuld markedsadgang i EU for AVS-lande, der deltager i EPA forhandlingerne. Men Kommissionen peger samtidig på behovet for at se nærmere på importregimet for nogle få følsomme produkter.
- I forhandlingerne er udgangspunktet fra dansk side, at alle AVS-lande, der deltager i EPA-forhandlingerne, bør tilbydes markedsadgangsvilkår i EU, der svarer til "Alt undtagen våben" toldpræferencerne uden overgangsordninger. Det erklærede vi i Rådet allerede i 2002, da mandatet blev vedtaget – og det står vi fortsat ved. Det vil betyde forbedrede handelsmuligheder for en række af de fattige udviklingslande.

E: Kan ministeren sandsynliggøre, at EU's udspil til de Økonomiske Partnerskabsaftaler inden for de næste 5-10 år sikrer den ønskelige vækst i syd-syd handelen mellem blandt andet AVS-landene, set på baggrund af, at forhandlingerne sker med AVS-landene i regionale grupper?

- Regeringen lægger stor vægt på, at der bliver åbnet op for øget syd-syd handel. Det er indlysende, at det er i AVS-landenes egen interesse. En forbedret markedsadgang kan medvirke til øgede stordriftsfordele og investeringer, som vil give grobund for styrket økonomisk vækst. Lavere toldsatser mellem disse lande vil sikre lavere priser for forbrugere og producenter.
- Som eksempel kan nævnes et nyligt studie for Mali. Studiet har vist en række positive budskaber med stigninger i økonomisk vækst og investeringer. Endvidere var effekten på faldet i toldindtægterne relativt beskedent som følge af de dynamiske effekter.

F: Er ministeren enig i, at tidsfristen for at forhandle de Økonomiske Partnerskabsaftaler er urimelig i betragtning af AVS-landenes begrænsede forhandlingskapacitet og de mange emner, EU har spillet ud med - og vil ministeren lægge pres på Europa-Kommissionen for at få fristen udsat og antallet af emner begrænset?

- Som tidligere nævnt kunne der ikke under forhandlingerne om Cotonou-aftalen opnås enighed om et fremtidigt handelsregime mellem AVS-landene og EU. Det blev derfor besluttet fortsat at anvende det handelssystem, der havde været gældende under Lomé IV konventionen, indtil udgangen af 2007.
- Den nuværende handelsordning er i strid med WTO's fundamentale ikke-diskriminationsprincip, hvorfor det var nødvendigt at opnå en undtagelse, en såkaldt "waiver", fra WTO. Den blev opnået, men udløber med udgangen af 2007.

- Det er naturligvis helt afgørende, at de økonomiske partnerskabsaftaler er WTO-medholdelige. Og man aftalte jo mellem parterne både da Cotonou-aftalen blev indgået i 2000 og da forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler blev indledt i 2002, at der var en klar deadline med udgangen af 2007.
- Der blev i Cotonou-aftalen indsat en bestemmelse om, at der for de ikke mindst udviklede lande, som ikke skønner at kunne deltage i partnerskabsaftalerne, bør der undersøges mulige alternativer som kan sikre, at der ikke sker forringelser for dem i forhold til den markedsadgang, de havde, da forhandlingerne blev påbegyndt. Indtil nu er der ikke nogen af AVS-landene, der har ønsket at gøre brug af denne mulighed.
- I december måned 2006 har de vestafrikanske AVS-lande i en embedsmandskomité meddelt Kommissionen, at AVS-ministerkomitéen, der overvåger forhandlingerne om partnerskabsaftaler mellem de vestafrikanske AVS-lande og EU, har stillet forslag om muligheden for en udsættelse af afslutningsdatoen for forhandlingerne, således at forhandlingerne først skal afsluttes i 2010 i stedet for i 2007. Spørgsmålet har ikke været drøftet i EU's ministerråd.
- Den 16. januar udsendte Den Afrikanske Unions handelsministre en erklæring om EPA'erne. I erklæringen indgik bl.a. en anmodning til

Kommissionen om at overveje en udskydelse af forhandlingerne samt en appel om yderligere bistandstilsagn fra EU i form af oprettelsen af en særlig facilitet til finansiering af de nødvendige økonomiske og sociale reformer.

- Regeringen er indstillet på at bidrage til, at der kan findes en løsning inden udgangen af 2007. Kan det ikke lykkes, må der efter regeringens opfattelse søges forhandlet en ny undtagelse i WTO med mindst mulige omkostninger for AVS-landene. En anden, men dårligere løsning vil være anvendelse af EU's generelle toldpræferencer. Det må naturligvis være op til AVS-landene selv at træffe beslutning om hvilken løsning, de måtte ønske.

G: Mener ministeren, at EU's linje i forhandlingerne om Økonomiske Partnerskabsaftaler sikrer udviklingshensyn førsteprioritet, har Europa-Kommissionen løbende haft en passende dialog med EU-landenes udviklingsministerier angående udviklingshensynet, og hvad agter regeringen at gøre for at sikre udviklingshensynet førsteprioritet?

- Lad mig slå helt fast, at hovedformålet med Partnerskabsaftalerne er udvikling – derfor betegnelsen ”instrumenter for udvikling” i konklusioner vedtaget af Ministerrådet og Det europæiske Råd. Hovedformålet er ikke at skaffe EU øget markedsadgang i AVS-landene. Forhandlingerne er, som tidligere nævnt, baseret på udviklingssamarbejdet under Cotonou-aftalen med den bistandsindsats, der følger af aftalen.

- Konkret arbejder regeringen for målsætningen om, at hovedformålet med EU's partnerskabsaftaler med AVS-landene er udvikling. Fra dansk side har man med succes arbejdet for at fastholde denne formulering, som bl.a. fremtræder i EU's Afrika-strategi fra 2005 og i konklusioner fra EU's Ministerråd – senest fra den 10. april 2006. Danmark agter at holde Kommissionen og alle EU's medlemsstater fast på denne tilgang.
- Konkret betyder det, at det danske udgangspunkt i forhandlingerne er, at alle AVS-lande bør tilbydes markedsadgangsvilkår i EU, der svarer til ”Alt undtagen våben” toldpræferencerne. Det erklærede vi i Rådet allerede i 2002, da mandatet blev vedtaget – og det står vi fortsat ved. Det vil betyde forbedrede handelsmuligheder for en række af de fattigste udviklingslande.
- I de indledende faser af forhandlingerne har Kommissionens orientering af EU-medlemslandene om forhandlingerne ikke været god nok. Det har flere medlemslande – herunder Danmark – gjort indsigelse mod. Dialogen er nu forbedret. Og der er ikke tvivl om, at der er tale om aftaler, hvor udviklingshensyn skal prioriteres.

H: Er ministeren enig i det princip, at handelsliberaliseringstempoet i udviklingslande bør være bestemt af, hvad der giver de bedste økonomiske og sociale resultater og ikke de rigere landes (f.eks. EU's) interesse i markedsåbninger, og mener ministeren, at EU lever op til dette princip med sine forhandlingsudspil til de Økonomiske Partnerskabsaftaler?

- Som nævnt i besvarelsen af ”G” er hovedformålet med Partnerskabsaftalerne AVS-landenes udvikling. Hovedformålet er ikke at

skaffe EU øget markedsadgang i AVS-landene, men at fremme AVS-landenes udvikling – og allervigtigst deres regionale integration og øget syd-syd-handel. Forhandlingerne er baseret på udviklingssamarbejdet under Cotonou-aftalen med den bistandsindsats, der følger af aftalen. Det vil regeringen holde Kommissionen og EU's medlemsstater fast på.

Kontoret for udviklingspolitik